

KINH ĐẠI BẢO TÍCH

QUYỂN 68

Hán dịch: *Đời Bắc Tề, Tam tạng Pháp sư Na-liên-đề-da-xá.*

Pháp hội 16: BỒ-TÁT THẤY THẬT (Phần 8)

Phẩm 20: TRỜI QUANG ÂM ĐƯỢC THỌ KÝ

Bấy giờ có năm mươi tám ngàn vạn chúng trời Quang âm thấy A-tu-la, Câu-lâu-la, cho đến các Phạm thiên cúng dường Phật được thọ ký, họ đều vui mừng hơn hở vừa lòng. Họ để hở vai áo bên phải, gối phải chầm đất, chấp tay lễ Phật cung kính bạch Đức Phật:

–Bạch Thế Tôn! Có Tam-muội tên Chiếu diệu nhất thiết pháp. Nếu Đại Bồ-tát học Tam-muội này thì được quang minh trong tất cả pháp, được chứng nhập pháp môn Bồ-tát tạng. Đại Bồ-tát hiểu biết rõ rồi thì được vô biên biện tài, vô ngại biện tài, tương tục biện tài, nhiều thứ biện tài, mỹ diệu biện tài, chân thiện biện tài, tương ưng biện tài, giải thoát biện tài, vi tế biện tài, bất cộng biện tài, thậm thâm biện tài, cho đến được biện tài của Như Lai.

Bạch Thế Tôn! Thế nào gọi là Chiếu diệu nhất thiết pháp Tam-muội? Bồ-tát vì nhập pháp môn này nên niệm các giác quán biết tất cả pháp không giác lia giác, pháp không giác ấy khắp tất cả chỗ, không một pháp nào là hay giác sát. Vì sao? Vì tánh tự lia. Nếu pháp không tánh thì làm sao có thể giác biết tất cả pháp. Đã không giác tri thì rồi nhập vào môn chữ A được biện tài trên. Bồ-tát ấy nhập môn chữ A rồi được vô biên biện tài, chữ A vô biên, chữ A chẳng phải phổ biến, chữ A vô tác, chữ A chẳng phải hữu vi, chữ A chẳng phải thành tựu, chữ A không phải sự, chữ A không chỗ nương, chữ A không động chuyển, chữ A chẳng phải lược, chữ A chẳng phải rộng, chữ A chẳng phải phân biệt, chữ A chẳng phải các sự thành, chữ A chẳng xuyên qua được, chữ A chẳng phải sắc, chữ A chẳng thể hiển thị được, chữ A chẳng xem được, chữ A không ai thấy được, chữ A chẳng suy nghĩ được, chữ A tánh bất định, chữ A chẳng phải bị biết, chữ A chẳng phải hay biết, chữ A chẳng lường được, chữ A chẳng tự hiển thị được, chữ A chẳng hiển thị được cái khác, chữ A chẳng phải nghĩ bàn, chữ A chẳng đi, chữ A chẳng đến, chữ A chẳng phải gần, chữ A chẳng phải xa, chữ A chẳng phải lời nói, chữ A chẳng phải là pháp có thể nói được, chữ A chẳng phải danh, chữ A chẳng phải dụng, chữ A chẳng phải hiện tiền, chữ A chẳng phải che ngăn, chữ A chẳng phải di chuyển, chữ A chẳng cải đổi được, chữ A chẳng phải sai biệt, chữ A không hai, chữ A chẳng phải sinh, chữ A chẳng phải hư vọng, chữ A chẳng phải chân thật, chữ A chẳng thể nêu bày, chữ A chẳng phải sinh diệt, chữ A chẳng phải thanh tịnh. Chữ A chẳng phải là pháp có thể tịnh, chữ A chẳng phải chấp trì, chữ A chẳng phải nhiếp lấy cái khác, chữ A chẳng phải vứt bỏ, chữ A chẳng phải vì pháp khác mà làm, chữ A chẳng làm pháp khác, chữ A chẳng sinh, chữ A chẳng diệt, chữ A chẳng hay sinh pháp khác, chữ A chẳng hay diệt pháp khác, chữ A chẳng phải sinh chẳng phải chẳng sinh, chữ A chẳng làm sinh nhân cho pháp sinh cũng chẳng làm duyên cho bất sinh, chữ A chẳng phải y tựa chẳng phải chẳng y tựa, chữ A chẳng phải giả chẳng phải chẳng giả, chữ A chẳng phải từ chẳng phải chẳng từ, chữ A chẳng phải hứa chẳng phải chẳng hứa, chữ A chẳng phải nắm bắt chẳng phải chẳng thể nắm bắt, chữ A chẳng phải không chẳng phải bắt không, chữ A chẳng phải phân biệt chẳng phải bắt phân biệt, chữ A chẳng phải tương chẳng phải bất tương, chữ A chẳng phải nguyện chẳng phải bất nguyện.

Bạch Thế Tôn! Các pháp đều là tướng như vậy, đó là vô tướng. Các pháp đều đồng một thật, đó là không thật; đều đồng một lý thú, đó là không lý thú; đều đồng một nhập, đó là không nhập; đều đồng một giả, đó là không giả; đều đồng một dụng, đó là vô dụng; đều đồng một thuyết, đó là không thuyết.

Bạch Thế Tôn! Tất cả các pháp không khởi vì chẳng thể nắm bắt. Các pháp chẳng phải có vì không có. Các pháp không sinh vì chẳng sinh. Các pháp vô diệt vì chẳng diệt. Là pháp vô vi vì không có tạo tác.

Bạch Thế Tôn! Tất cả các pháp đều đồng nhất như, phải biết như vậy.

Bạch Thế Tôn! Những pháp bất sinh ấy thế nào biết được sự dụng của pháp ấy. Ví như có người tác động trong chiêm bao, phải biết các pháp cũng như vậy. Vì sao? Vì sự tác động trong chiêm bao chẳng sinh, chẳng khởi cũng chẳng phải có. Chiêm bao dù chẳng thực, mà chẳng phải không giả danh nói là có chiêm bao làm. Tất cả các pháp cũng đều như vậy.

Bạch Thế Tôn! Ví như tiếng vang chỉ có giả danh. Các pháp chỉ là giả danh cũng như vậy.

Bạch Thế Tôn! Dụ như người ảo chỉ là giả danh. Phải biết các pháp cũng chỉ là giả danh như vậy.

Bạch Thế Tôn! Ví như bóng nắng chỉ là giả danh. Các pháp giả danh cũng như vậy.

Bạch Thế Tôn! Như hình ảnh trong gương chỉ có tác dụng tên gọi. Phải biết các pháp cũng như vậy.

Bạch Thế Tôn! Vì vui đẹp kẻ phàm ngu mà nói có sự chiêm bao, sự việc trong chiêm bao đều chẳng phải chân thật, sự ảo vọng của tiếng vang, sóng nắng cũng đều như vậy, chỉ có giả danh đều không có thật.

Bạch Thế Tôn! Chúng con hiểu biết ý nghĩa những pháp được Như Lai tuyên nói như vậy.

Chúng trời Quang âm nói kệ tán thán Đức Phật:

*Thế Tôn khéo biết pháp nghĩa này
Và vô biên những thứ pháp khác
Như Lai có những hàng Phật tử
Được tiền của cha thường dạo chơi.
Người đời ít trí chẳng vào được
Vì luôn có tâm chấp ngã đó
Mười phương cầu ngã chẳng thể được
Ngã thể xưa nay tánh tự không.
Ví như sóng nắng chẳng phải nước
Ngu si thấy nắng tưởng là nước
Đều do vô trí sinh mê lầm
Hư vọng điên đảo chấp ngã nhân.
Họ mê lầm lời dạy của Phật
Nên họ chẳng hiểu nghĩa thú sâu
Phàm phu tâm thức như nắng nước
Chẳng thể biết được nghĩa các ám.
Lòng ưa sinh tử dính tên độc
Các căn bị dòng nước mạnh cuốn
Đó đều cứu cánh không tự tánh
Vì si che lấp vọng thọ khổ.*

Họ đều mất trí lòng mê loạn
Ở trong các khổ sinh tướng vui
Tâm thường điên đảo thuận ba độc.
Các phiền não ấy rất đáng sợ
Tham dục, sân khuể và ngu si
Các kết sử này thường theo dõi.
Ham thọ vui nên sinh khát ái
Ngu si chẳng biết nên thọ khổ
Vô trí tùy thuận các phiền não
Như người ngu công kẻ thù đi.
Nghe pháp môn Không của Phật dạy
Lại sợ pháp Không mất giải thoát
Như người khiếp sợ tay cầm dao
Lẽ ra an ổn lại sinh sợ.
Thế Tôn đại trí đã thuyết pháp
Đó là môn chữ A vi diệu
Hay sinh trí tuệ thẳng chân thật
Đường như đất bằng mọc cây lớn
Hàng phục ma oán vô lượng chúng
Hay ngộ Bồ-đề diệu an ổn
Dùng thuyền bè lớn tám Chánh đạo
Độ quần sinh nơi biển sinh tử.
Bao nhiêu Phật tử của Thế Tôn
Biết rõ giáo pháp của Như Lai
Chóng diệt phiền não các oán địch
Mau chứng Vô thượng đại Bồ-đề.
Đã tự giải thoát lìa tâm độc
Thấy các kẻ độc cho thuốc trí
Được đến quả bỉ ngạn cứu cánh
Được chỗ vô vi rất an vui.
Tất cả các pháp thấy đều không
Những thế ngoại luận vọng phân biệt
Người sáng bỏ ác lên đường chánh
Đều do xưa nay tu học lâu.
Lòng không chấp trước tức giải thoát
Các pháp thế tánh tự như vậy
Người hay biết rõ được như thế
Thành Phật đại lực Na-la-diên.
Không có trói buộc không ai trói
Các pháp tánh không đều cũng không
Chân như tịch diệt và phi như
Chẳng phải cấu uế chẳng phải tịnh.
Phiền não vô tướng cũng không đoạn
Bởi nó xưa nay tánh tự không
Biết pháp chân thật được như vậy

Người ấy sẽ được Nhất thiết trí.
Tự chúng giải thoát lại độ người
Tất cả chẳng sinh cũng chẳng diệt
Thế gian trời, người đều mê hoặc
Như cầm thú kia thấy nắng nước.
Hư vọng phân biệt sinh thêm khát
Tưởng thấy nam nữ thọ khổ não
Do nhiều thứ nghiệp sinh các loài
Do tâm gây tạo mà sai khác.
Tạo nghiệp có báo và thọ báo
Nghiệp ấy không có người năng tác
Chúng con hiểu Phật pháp như vậy
Là cảnh giới diệu của Như Lai.
Thế nên Như Lai tâm điều phục
Các căn tịch tĩnh hay nhẫn nhục
Thế Tôn như pháp được cúng dường
Thanh tịnh vô cầu hết ô uế.
Đầy đủ công đức lia tối tăm
Chỉ Phật hay làm mất ba cõi
Nay con khen Phật cho được phước.
Chỉ có Đại Đạo Sư xuất thế
Thế Tôn Lương Túc khỏi công đức
Biết được quả báo chúng con được.
Dùng thắng thiện căn vi diệu này
Hồi hướng tất cả các quần sinh
Nguyện họ ở nơi đời vị lai
Đều được thành tựu Nhất thiết trí.

Đức Thế Tôn biết chúng trời Quang âm thâm tâm đã tin ưa và biết họ tu hành biện tài đầy đủ, muốn khiến công đức căn lành của đại chúng lại sẽ lần lần thắng tấn tăng trưởng, Đức Phật liền hiện tướng mỉm cười.

Tuệ mạng Mã Thắng Tỳ-kheo nói kệ bạch hỏi Đức Phật:

Đại Bi Thiện Thế chẳng không nhân
Mà hiện tướng cười rất hy hữu
Vô Thượng Sĩ hay lợi ích đời
Chánh giác trí tuệ siêu quần sinh.
Lương Túc Thế Tôn khỏi công đức
Thương xót chúng sinh xin tuyên nói
Vì ai mà hiện mỉm cười ấy?
Ánh sáng thù thắng hiển thế gian.
Tất cả chúng sinh nếu được nghe
Tâm ý quyết định sẽ rất mừng
Tu hành nghiệp lành chứng quả Phật
Được lìa sinh tử đến Niết-bàn.
Các chúng trời, người thế gian này
Bị sinh tử khổ não bức bách

Xin độ quần sinh thoát biển khổ
Diễn nói tám Chánh thuyền bè lớn.
Chúng đây được nghe Đại Tiên nói
Đủ tám công đức đạo tối thắng
Nơi đây thế gian sinh mừng rỡ
Ưa tu nghiệp lành nguyện thành Phật,
Dũng mãnh tinh tấn có sức lớn
Nội tâm thanh tịnh lìa lưới nghi
Sẽ truyền pháp của Như Lai nói
Là chân Phật tử thọ Thánh giáo.
Chúng hội tại đây không nghĩ khác
Một lòng chiêm ngưỡng Đại Cù-đàm
Xin Phật tuyên nói sự thọ ký
Để chúng dứt hẳn lòng nghi hoặc
Chấp tay cung kính chánh ý niệm
Thầy đều mong muốn được lắng nghe.
Lành thay! Xin nói vị cam lộ
Những người khát pháp sẽ được uống.
Tất cả đại chúng tại hội này
Lòng sạch ưa mến thắng công đức
Chiêm ngưỡng diện Phật rất thù thắng
Dường như trẻ thơ nhìn mặt mẹ.
Đại Tuệ xin thọ ký chúng Trời
Giải bày nhân duyên Phật mỉm cười
Được nghe Như Lai thọ ký rồi
Thế gian sẽ được lợi ích lớn.
Ai ở nơi Phật thêm căn lành
Và đã phát nguyện được đầy đủ
Được tặng công đức thắng vi diệu
Nay con muốn nghe họ thọ ký.
Đại chúng chắc sinh lòng mừng vui
Vì được nghe Phật nói thọ ký
Quyết định sẽ đủ sức niệm tuệ
Và được tu hành Tam-muội định.

Bấy giờ, Đức Thế Tôn nói kệ đáp Tuệ mạng Mã Thắng:

Lành thay! Việc hỏi của Mã Thắng.
Biện tài ứng cơ nay đúng lúc
Đây là thần thông của Như Lai
Do đó nay ông sinh trí tuệ.
Vì lợi ích đời nên thêm biện
Vì thế nay ông hay hỏi Phật
Nay Phật vì họ nói thọ ký
Vắng bật các căn nhất tâm nghe
Chúng trời Quang âm tuệ thù thắng
Quá khứ đã cúng vô lượng Phật

Thấy thế gian này không ai cứu
Phát tâm rộng lớn muốn làm Phật
Tu trì chân hạnh thật vi diệu
Quyết định sẽ thành Nhất thiết trí.
Vì các chúng sinh cầu Phật đạo
Như mê lạc đường, dạy đường chánh
Được nghe Thế Tôn dạy như vậy
Tiếng Phật tối thắng không ngang bằng.
Người trí tuệ ưa Phật công đức
Quyết được cứu cánh đến bờ kia
Họ có trí lực biết căn lành
Quyết định sẽ được Phật Bồ-đề.
Mừng vui đã phát Bồ-đề nguyện
Như mẹ sinh trai rất hài lòng
Chúng trời vì người cầu Bồ-đề
Hiện thị đường xuất thế chánh chân.
Trong bất khả thuyết do-tha kiếp
Tu tập hạnh thắng diệu Bồ-tát
Giáo hóa chúng sinh hơn tinh tú
Đã an trí nơi Phật Bồ-đề
Đời sau đầy đủ Thế Gian Giải
Tự nhiên thành tựu Nhất thiết trí.
Cõi nước của họ bất khả thuyết
Thế giới lớn rộng có trăm ức
Các quốc độ ấy rất nghiêm tịnh
Vô lượng nhiều thứ thắng trang nghiêm.
Các chúng sinh trong cõi Phật ấy
Không ba đường ác và tám nạn
Tất cả đều phát tâm Bồ-đề
Thầy đều ở bậc không thoái chuyển.
Trong cõi nước các Như Lai ấy
Cũng lại chẳng có pháp Tiểu thừa
Chúng sinh thấy đều cầu Phật đạo
Bèn được thắng đến bậc bất thoái.
Các chúng sinh trong cõi nước ấy
Tất cả thọ mạng đều bằng nhau
Tuổi đến mười ức hằng sa kiếp
Vì họ được gặp chư Phật vậy.
Nếu dạy chúng sinh do-tha cõi
Đều được chứng nhập tiểu Niết-bàn,
Nếu lại có người dạy một người
Hoặc nam hay nữ vào Đại thừa
Phước trước so sánh khối đức này,
Toán số thí dụ chẳng bằng được.
Vì thế người đã ở Đại thừa

Phải nên chuyển dạy cho người khác.
Mã Thắng nên biết vì có ấy
Như Lai xuất thế rất là khó
Như hoa Ưu-đàm rất khó gặp
Vô biên đại trí nói như vậy.
Bởi Thiện tri thức trí khéo sâu
Giỏi biết phương tiện chỉ đường chánh
An ổn vô thượng thắng Bồ-đề
Nếu ai mong cầu phải thân cận.
Từ miệng Phật nghe lời như vậy
Đầy đủ nghĩa vi diệu thậm thâm
Tất cả đại chúng đều vui mừng
Hớn hở sung mãn vừa lòng dạ.
Do-tha chư Thiên ở hư không
Đều rải Thiên y bay lượn xuống
Đầy tiếng mừng khen khắp hư không
Kính lễ vô thượng đại thần lực
Trí diệu thanh tịnh độ thế gian
Hay trừ chúng sinh phiền não nhiệt.
Phật nói cam lộ dirt ba độc
Như thuốc A-già-đà tiêu độc
Được nghe trí tuệ dirt kết sử
Thế gian mê hoặc nhiều khổ não
Nơi sinh tử ấy sẽ được thoát
Vì nghe thắng pháp nơi Phật vậy.